

**Syntaxis Joa[n]nis Despauterij Niniuit[a]e Berga[rum] diui
Guinnoci ludimagistri**

**Spauter, Johannes de
Argentorati, Anno, M. D. XV.**

De tenus ac obiter de alijs præpositionibus, Regvla XVII. Sæpe tenus
patriu[m] numero præeu[n]te carentem Aut res signantem geminas uult
Valla tenere, Vult ad cum socijs quartu[m], velut absq[ue] ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70853)

IV. Ioannis Despauterij Niniuite.

& a, pigetq; Actorū sine sine mihi, sine honore laborū, horū in numero est Calepi. Sed omnes falli uident, quia sensus, piget actorum mihi. i. a me, & ita mihi regit ab actorū. Præteritū est piguit uel pigitum est. Statius lib. vii. Nec pigitū paruosc; lares, humilesc; subire. sic & Gel. loquit. Differūt pudere & pigere, q; pudere uerecūdię sit, pigere pœnitētię. Salu. in lugur. Nam postea quę fecerit incertū habeo pudeat, an pigeat magis. Dona. ait. Pudere est in his quę turpif sunt. Pigere in his quę cū dāno ac malo. Pudere ad dedecus, pigere ad dolorē referi. Depudet ualde pudet, suppudet parū pudet, pude facio pudorē iniicio, pudefio. i. uerecūdor. Gel. tibīa pudefactus oris deformitate abiecit. i. uerecūdatus. De dictis uerbis inquit Valla q; ante se magis impersonale uerbū esflagitāt, ut melius dixerō cepit illum pœnitere facti, q; ille cepit pœnitere facti &c. Veritū est cū accusatiuo impersonaliter legit. Gel. ex Cice. ij. de finibus ait. Aristippi cyrenaicorūq; omniū quos non est ueritū in ea uoluptate, quę maxima dulcedine sensum moueret, sūmū bonū ponere.

De tenus ac obiter de alijs præpositiōnibus, REGVLA. XVII.

Sæpe tenus patriū numero præeūte carentem
Aut res signantem geminas uult Valla tenere,
Vult ad cum socijs quartū, uelut absq; latinum
Sub, super, in, subter, casu iunguntur utriq;
In vario sensu facilis docet omnia prosa.

Tenus præpositio in plurali gūn regit, aut res geminas significantem, aut numero singulari carentē, alioqui petit ablatiū, author est Valla. Exemplū primi, aures semp sunt gemine, sistr pedes, manus, brachia nares, palpebrę &c. Ideo Quintil. lib. xij. dixit auriū tenus, & Virgi. in Geor. Et crurū tenus a mēto palearia pēdēt. Exemplū secūdi. Cælius cum arū tenus. i. usq; ad cumas, nā tenus significat usq; ad, & semper postponit, ut capulo tenus, digito tenus. Item ore tenus, mēte tenus, corde tenus, quę a uulgo male capiūtur, & sunt tertij membri exempla. Virgi. Et lateri capulo tenus abdidit ensem. Iuue. Crure tenus medio tunicas succingere debet. Ouidi. lib. xiiij. Pectoribusq; tenus, & lib. v. Pectoribusq; tenus molles erectus in auras. Cor. Celsus lib. i. ca. ij. Huic abūde est loco tepido demittere se inguinibus tenus in aquā calidā. Quñq; reperit grūs, ubi cernit nihil eorū q; Valla dicit. Apule. in floridis. Quū se aliqua nubīū tenus sublimasset. Curtius. Pauci hostiū tenus exacti penetrauerunt ad portū. Diome. Prisci.

& alij nō ignobiles dixere hic gtm gr̄ce pro ablatiuo poni, ut ut est recte genitiuū dicto pacto habebit, qm̄ Quintili. et alij doctissimi sic fuerūt locuti. Tenuſ etiā significat nō ultra, ut gessit consulatū titulo tenuſ. Sophiſtę sapiētes sunt titulo tenuſ. Apule. Pallio tenuſ philosophos imitaret. i. nō ultra palliū. Tenuſ alij a teneo, alij a tēdo deducunt, potes dicere ip̄am esse primariā. Hinc est haftenus, eatenus, quatenus. i. hucusq; intātū, inquātū, aliqñ admittit accusatiuū. Flaccus in Argo. Et Tanaim tenuſ imenso descendit ab euro. Hora. tāq; adiectiuū sine casu posuit dicens in. i. episto. Est quiddā prodire tenuſ si nō datur ultra. sic legit Calepi. oēs tamē libri quos uidi habent, est quodā prodire tenuſ. i. quodā tenuſ usq; ad quiddā. Hic nota dictū Seruij. tenuſ non ingredit cōpositionē, ideo ne pferas ut dictionem umbilicotenus, pubetenus &c. Oui. Summa pedū taloq; tenuſ uestigia fixi. Tenuſ. i. laqueus uel extremitas arcus nomen est. Plau. Pens debīt hodie, ita pulchre intēdit tenuſ. In Calepi. legi tenuſ nī. alij dicunt esse q̄rtę, mihi aut̄ inexploratū est. Vult ad cū focij &c. Ad Apud &c. uolūt actm̄. A, ab, abs, uolūt abltm̄. In, sub, subter, & sup̄ nūc actm̄, nūc abltm̄ in diuerso casu, sed de singul nō nihil afferam.

Præpositiones accusatiui casus.

Ad. i. iuxta. Curti. Erat ad ripā fluminis, ingens arbor. scripsi hæc ad calēdas octobres. i. circiter. uado ad patrē, ad forū, nota sunt. serua bo ad tertiā horā. i. usq; ad. Ioānes sedet ad mēsam, ad ignē, ad focū. ait Curio. Cice. decē fiscos ad senatorē quēdam relictos. i. apud. Proprie tamē differūt, q; apud cū uerbo motus nō ponit, quia non dicimus ueni apud me, sed ad me, neq; tu es ad me, sed apud me, licet ad pro apud interim legat, bene dixero, loānes ambulat apud me, si nō significē ip̄m ad me uenire. Ad illū mihi pugna est. i. cōtra. Cice. Ne ad ea meditare imperatū te offendā. Ad etiā cōparationē dicit & similitudinē. Teren. Sed nihil ad nostrā hāc, hinc ad unguē compositū ad uerbiū. i. perfecte, translatū a marmorarijs qui iuncturas unguibus probāt. Hora. Ad unguē factus homo. Differētiā de ad, & apud, ponit Serui. ibi. Prima quod ad Troiā pro charis gesserat argis. i. apud Troiā. Cice. ad M. Leccā. te habitare uelle dixisti. Itaq; ad significat in loco, & ad locū quod sepius, apud solū in loco. Ad hæc. i. præter hæc præterea, idem significat ad hoc. Ad quid. i. quare, qua de causa. Ad duo milia hominū occisa sunt. i. circiter. ad pro sup̄. Teren. Tū si qs magistrū cepit ad eā rem improbū, ip̄m animū egrotū ad deteriorē partē plerūq; applicat, Ad tēpus dicit conditionē, necessitatē & oportunitatē tēporis. Quinū. Fingere nimirū ad tēpus uidebor. ad tē

Ioannis Despauterij Niniuite

pus. i. paululū, ad spacium tēporis. Varro. qui cū ad tēpus latitasset, tā
 dem sub sponda iacēs inuētus est. Ad diē uenit. i. tēpore p̄stituto. Ci
 ce. p̄ Cæci. Cum amicis ad diē uenit in castellū. Differūt uenio in ca
 stellū & ad castellū. In castellū uenio. i. intro, ait Lanci. sed Regius in
 apologia post meta. dicit̄ intro per portā, nō intro portā. Ad unū. i.
 usq; ad unū. i. nemine excepto. Liuius lib. iij. Consul Romanus in al
 gido cōsecutus, ad unū omnes occidit. ad montē, & ad usq; montē.
 Apule. Ad montē eū comitatus sum. Idem. Iam ad usq; amnē p̄ue
 neramus. Ad aures uenit. i. in. ait Lanci. Ad pedes. i. ante, teste eodē
 Suetō. Ad pedes stare passus est. Consero me in uillā & ad uillā. sed
 hoc dicit̄ etiā si non intro, illud non dicit̄ nisi intrem. Diome. & Do
 na. de persona tamē nō dicit̄ cōsero me in petrū, sed ad petrū. In com
 positioe quid significet exemplis docebo. Adhuc. i. hucusq; uel etiā
 quoad. i. inquantū, quousq; quoad eius. i. inquantū, & uolunt qdam
 intelligi potestātē, uel quid sise. Cice. Elaboro quoad eius facere pos
 sum. Adeo, usq; adeo. Vsq; eo. i. intantū. Adeo etiā significat ualde,
 & positio iungit̄. Assideo. i. iuxta sedeo. Adedo. i. totū edo. Aduer
 sus. i. contra uerlus, quia ad cōtra significat. Pōponius ad hostē furis
 bundus prodit. Apud, iuxta, p̄pe, penes, secus, eandē fere habent
 significatiā. Penes tamē ad dominiū cōmodū, laudē uel incōmodū
 frequēter pertinet. Varro. Seruorū cura penes dños sit. Cice. Penes
 quos laus adhuc fuit. Ouidi. lib. i. fasto. Me penes est unū uasti custo
 dia mundi. i. in potestate mea. Fides penes authores est. i. apud, sed ad
 huc potestatis quiddā dicit̄. Liui. Penes eosdē pericula belli, penes
 quos premia essent. Penes usum imperiū est loquēdi, authore Flac
 co. Cice. ad Heren. Ita petulans est atq; acer, ut ne ad solariū quidem
 (ut mihi uideē) sed penes scēnā, & in eiusmodi exercitatus sis locis. i.
 apud scēnā. apud forū hęc scripsi. i. in foro, aliquādo nō lōge a foro.
 Cœno apud te notū est, pro eodē. dic cœno tecū. apud te etiā signifi
 cat domi tuę. apud Platonē. i. in libris Platonis. Cice. tuscu. v. huius
 sentētię grauitas a Platonis autoritate repetit̄, apud quē sæpe hæc
 oratio usurpata est. Plau. in Milite p̄ datiuū dixit, cœno apud huic,
 noli imitari, apud. i. a. Cice. apud maiores nostros factitata. i. a maio
 ribus. Apu. apud forū eū cōueni. i. in foro. Veni apud me non dicit̄
 ut in ad dicit̄ est. iuxta te sum. i. apud te, significat etiā simul, & nihil
 ominis accusatiuū habet. Varro. Quū interea lucubrādo faceret iu
 xta ancillas lanam. i. simul cum ancillis. Iuxta est dñs oibus inuocā
 tibus eū. i. p̄pe est oibus &c. Itē iuxta aduerbiū significat sise, eq; eo
 dem modo. Plau. Dixi tibi mater iuxta mecū rem tenes. i. eque me
 cū. Salu. In Iugur. Hyemē atq; estatē iuxta pati. Idem in Catu. Eorū

ego uitā, mortēq; iuxta existimo, quoniā utraq; silet. Iuxtim aduerbium. i. ppe. Sueto. in Tiberio. Allidebatq; iuxtim, uel ex aduerso in parte primori. Perot. deriuat utrūq; ex iustus, & mirat p x scribi, quia cū s deberēt scribi iusta iustim. Prope magis patebit in regula, nā regimē fit idē &c. aduerbiū significat fere, ut, ppe cecidi, ppediem aduerbiū. i. cito, paucos iuxta dies, ppemodū. i. fere pxime uult Nebrissen. esse ppositionē, sed nō est, ut iamiam dicta regula declarabimus. de ppe legit aliqñ. Secius uia in sacris legit. Caper uenerabilis grāmaticus phibet uolēs dicēdū esse scdm te, ledeo. Secus aduerbiū significat aliter. Haud secius. i. non aliter. Secus, id est minus. Apule. Nec eo secius approbabit tibi nūc etiā firmitas animi mei, aliquādo significat tarde. A cū. Si forte paulo q; ueniā secius. Ante & post cōtraria sunt, ut ante me, post me, ante patrē mortuus est Petrus, bis fariā intelligit, aut in cōspectu patris, aut prius q; pater moreret, paucos ante annos. Sic post, quod etiā in abltō dicit, paucis ante annis, multis post annis, sed tum magis aduerbia sunt dicenda, p postea & antea. Cice. li. x. epi. ad Plan. Ante aliquāto q; tu natus esses, hoc est cōtra eos qui picipiūt dicendū esse aliquāto, uel aliquātū ante & ante aliquātū, non aliquāto. Salu. in Catū. post paulo. Cæsar item. post paulo, ut notat Mancī. Cice. Paucis ante annis emerat. Virgi. Lōgo post tēpore uenit. Secūdo Machab. paruo post tēpore. Vbi tempus nō significat, tm actūs dat, aduerbiāscūt. Virgi. Ante leues ergo pascētur in ethere cerui. Idē. Post mihi, nō sili pōna cōmissa luetis. i. antea. postea. i. ante & post illud tēpus, sed antehac, posthac, post & añ. hoc tēpus. Aliqñ añ & post illud tps. Antariū bellū qd' añ urbē geritur. Antecōniū. i. merēda, multa sunt eiusmodi cōposita ab añ & post, ut ante expectatū, antefixa. anteurbanus &c. Et a post posticum posthumus scdm quosdā &c. Aduersus uel aduersum. i. cōtra uel erga. Teren. Gaudeo si quid tibi feci aut facio quod placeat Simo. et id aduersus te fuisse gratū habeo gratiā, hic significat erga, aduersum uel aduorsum aduerbiū. i. obuiā. Plau. in Menēch. Tu facito, ante solis occasum uenias aduorsum mihi. In eadē scēna. ueniā aduorsum tēpori. i. quod uulgus dicit in tēpore, nec oīno dāno. Exaduersum. i. e regione. ex opposito. Terē. in Phor. Ei loco exaduersum tonstrina erat qdā. Cis & citra, i. ex ista parte, nihil differūt, teste Gel. nisi q; illud sit antiquus, nā ut is author li. xi. ait, qd' olim uls tyberim. Cis tyberim dictū est, cōpit dici ultra tyberim, citra tyberim. Itaq; Nebris. ait citra & cis alpes, citra & cis calēdas. Cis natalē christianū, uerum cis magis iungitur proprijs fluminū, montiūq; reliquis magis citra Cis naturę leges. i. minus q; patiant naturę leges, cōponitur cisalpis

Ioannis Despauterij Niniuitæ.

nus, cisterna quasi cis. i. infra terrā, Calepi. Citramarinus cōpositum est. Citra pro sine ponit. Colu. In agricultura uoluntas, facultasq; cōtra scientiā, sepe magnā dñis afferunt iacturā. Quintilia. lib. i. Tū nec citra musicen grāmatica pōt esse perfectā. Plī. lib. iij. Citra fastidium noient. Sene. Ede citra cruditatē, bibe citra ebrietatem, qñq; significat ante, ut citra calēdas. i. ante. Sueto. in Aug. Solebat etiā citra spectaculorū dies. si qñ quid inusitatū, dignūq; cognitu &c. Citra ad uerbiascit, ut te citra q̄ debui dilexi. i. minus q̄ debui. sic ultra, p. magis, ut ultra q̄ debui te dilexi &c. prēter q̄ debui idē significat. Cīrhenū aliqñ capit, p. ultra. apud Salu. testibus Perotto & Calepino.

Circū, acuto accētū in ulīma, ne actūs uideat, significat in circūitu, & locū tm̄ significat, ut circū theatrū, montem &c. Aduerbiascit. Virgi. Anna uides toto pperari littore circū. Per cōpositionē ponit ut circūforaneus, circulator &c. Circa & circiter. i. iuxta, circa q; dem locū, tēpusq; dicit, ut circa for, circa calēdas. Apule. in Asi. Aliquātsper uigilo. dein circa tertiā uigiliā cōniueo. Circiter ad tēpus, numerūq; referit. Plau. in mostel. Redito huc circiter meridiē. Curū. Multi eo bello capti, circiter duo milia desyderati. i. mortui, qñq; locum dicit, & aduerialiter ponit, ut lapis circiter in medio quadratus. quocirca cōpositū. i. ideo, q; de re. circūcirca. i. oī ex parte, p. totū.

Contra & erga differūt, hoc in bonū, illud capit in malū. Nebris sen. notauit erga semel significare loci, ppinquitatē. ff. de uerborū signi. l. Statuē. Cōtra aduerbiascit, p. eregiōe, & p. uicissim, quod dicit ecōtrario, ediuerso, sed elegātissimū est cōtra, teste Regio dicēte mendose apud Quinti. & alia permulta legi ecōtra, non placet igit Lāci. contrariū asserēs. Virgi. xeni. i. Sic uenus & Veneris cōtra sic filius orfus. sēpe tamē prapositionēs mutuo cōponunt, ut insup, circūcirca &c. ecōtra igit nō dicit, quia ab authoribus nō recipit. circūsecus, id est iuxta in circūitu. Apule. ij. de Asino. nos circūsecus astātes, eadē rōne dicēret ecōtra si placeret doctis. Cōposita a cōtra a i o qñq; uertunt, ut cōtrouersia. Extra & intra aduersant. Hora. Iliacos intra muros pugnat & extra, hoc significat prēter aliqñ, ut extra unā anīculā. Intra. i. in, ut intra oppidū, intra calēdas, intra annum, ubi male poneit infra, quod ad supra inferit, ut infra tectū, non autē ueniā infra horā, quod tamē Cale. recte dicit asserit, sed ego aut mēdose scripta, aut non imitāda dico. Plī. lib. xi. Oua infra decē dies edita. Augu. de Petri cathedra. Tamē quū infra quadragesimę dies hęc solēnitas uenerit &c. Intra significat aliquādo citra, ut intra modū. i. citra modū & minus q̄ modice. Infra magistratū, dignitatē, nobilitatē & cetera, id est minus q̄ decet magistratū &c. Terē. in Eunu, Ego te esse infra

omnes homines puto. Infra & supra aduerbia sunt, ut sedemus, tu supra, ego infra, testis est Nebriss. Intra ꝑo nō, quia dicimus intro & intus. Extra aduerbia sūt. Perli. Extra meijte. Cōpositionē ingredi tur extra, ut extrarius ex alia familia. extraneus ex alia regiōe, sed deriuata magis sunt q̄ cōposita extraordinarius &c. De intra multa Gelli dicit em significare in, sed arctius paululo, ut inra domū est q̄ in aliqua parte, quę terminis domus claudit. Inter te & me ē murus, notū est. pueri inter se amāt. i. mutuo. inter nos amamus rustice exprimere nūs, sic inter uos amatis. Hinc sunt inter hęc, inter ea, interim quę idē sibi uolunt. Interim Fabianū est sed elegans pro quāq̄. Quinti. Sed interim excusant hęc uitia. Interdiu. i. in die, internūtius, intercludere, intercapedo &c. sed introcludere ab intra est.

Intra, infra, uide extra, iuxta, uide apud.

Ob. i. per uel ꝑ, ut ob uirtutē, quāobrem. Virgi. iij. haud quāq̄ ob meritū. In cōpositiōe significat cōtra, ut oppono. & circa, ut obambulo, aliq̄ndo significat ad. ut Calepi. declarat. Pone quādo grauem accentū habet ꝑpositio, uel aduerbiū est, & significat post. Virgi. Pone subit coniuū, serimur ꝑ opaca locorū. Vale. Maxi. li. i. Mox humani ingenij prona uolūtate uetita scrutandi pone respiciēs. anī maduertit immēse magnitudinis serpētē, cōcitato impetu omne quicquid obuiū fuerat, proterentē. Hic nota regulā esse equiuales geminis &c. omni quicquid ꝑ ome quid Nebris. mirat pone esse annumeratū ꝑpositionibus ab Donato, & alijs, quū nūq̄ inquit, legat cum casu, sed fallit homo. Plau. in Penu. Pone nos recede, & paulo post, faciunt scurrę quod cōsueuerunt, pone sese hoīes locant. Idem. I tu ꝑ uirgo, nequeo quod pone me est seruare. Idem. pone edem castoris.

Per forū, diē, fenestrā & similia sunt. Nota ꝑ me, id est solus. Hoc ꝑ me didici dicere cæsar aue. Præcepta citra exercitationē ꝑ se nihil ꝑ sunt, id est sola. Virgi. in. i. geor. Circū ꝑꝑ duos in morē fluminis arctos, id est inter duas, testis est Nebris. Per te uiuo, id est te auspice, uel tuo auxilio. Caro in re rusti. Cōterito in mortario ꝑ se utrūq̄, id est separatim utrūq̄. Per Herculē iurātis uel obtestātis est. Virgi. Per te ꝑ ꝑ te ralem genere parentes, ꝑ meos amicos obtinui. i. auxilio amicorū. Cice. Q. ꝑ me certior fias. i. me operāte, ꝑ me nō stetit quāminus doctior euaderes. i. ut uulgus loquit. nō fui in causā ꝑ &c. Cor. Tacitus in Orat. Nolo coruinū insequi, quia ꝑ ipm nō stetit quāminus exprimeret &c. Per agros crescit herba, est elegantia, ait Lanci. In cōpositione uarie significat, aliquādo quidē mediū, ut ꝑ luceo, quod etiā pelluceo dicit, quādoq̄ ualde, ut ꝑdoctus, idē fa-

Ioannis Despauterij Niniuite

cit præ in paucis, ut prædiues, prædulcis, præfulgēs, præclarus, prædur
 rus, præcultus, prælongus, & si qua sunt alia, & uerbis peruenio, per
 cupio, perplacet, Calepi. dicit reperiri cum suplatiuo, sed in edolum
 est, aut non imitabimur si semel atq; iterum inueniatur. Colu. lib. iiii.
 Nam credidisse uillicis uel etiam uiciniori, socordis est, quum quod lon
 ge sit facilius, adhuc per paucissimis agricolis contigerit, ut nigri uini
 stirpe careat, idem de percipere. Curti. Percipere maximo potest exercitu com
 parato. Pernegat, ut perfidus, periurus qui fide & qui iuramentum fregit
 Persequor quum etiam in bonum sumit. Item dicit perfectionem. Lactantius. Qui
 legit perlegat, id est usque ad finem legat. Sene. Leue est miseria ferre, præ
 ferre graue. Martia. Nam uigilare leue est, peruigilare graue, agit reum
 qui accusat, peragit qui conuincit. Multi scribunt & suadent, qui nec
 prescribunt nec psuadent. Idem facit interim ex, ut orauit patrem nec exora
 re potui, id est oratum impetrare, si huius prepositionis composita recē
 ferē uelim, nimis ero longus, ut perdo, pernix, pertinax, peruicax, per
 pessus, pagro, perenno, perpluo, perfluo, per causam, per speciem,
 id est simulate. Liui. lib. iiii. Vt quum appropinquaret ianue rex per
 causam aliquam in augustiis sustineret a tergo agmen. Idem. Hi postquam
 aliquid monerent colloquendo cum Hannibale rati nocte per speciem
 uenandi urbe egressi, ad eum proficiscuntur. Multa sunt non inutilia, quibus
 supersedeo, quia syntaxin sola hic proficor, tantisper, paulisper &c.
 etiam per conficit, teste Lancilo. Prope graui accentu pronuntiata
 penultima, prepositio est, ultima uero acuta, est ad uerbum & significat
 fere, uide apud. Propter causam dicit, ut propter amorem, significat
 etiam iuxta Terentium in Adel. Nimirum istoc abisti propter hunc assiste.
 Virg. Et uiridi in campo templum de marmore ponam. Propter aquam.
 Hinc sunt propterea, quapropter, id est propter quam causam, uel rem.
 Secundum, id est apud, iuxta. Nam quod secundo loco est prope est. Ser
 uius Sulpicius. Duo uulnera accepisse, unum in stomacho, alterum in capi
 te secundum aurem, aliquando significat post. Quintilia. Nam quod unum
 mihi secundum patrem fortuna uidebatur parasse presidium, id ego spera
 re in alia sorte non poteram. Cice. proxime autem & secundum deos ho
 mines hominibus maxime utiles esse possunt. Aliquando significat
 pro, ut secundum me iudicatum est. Gelli. secundum me lis data fuerit. Item Sue
 to. in Aug. Affirmauit ipsum esse, cuius imago secundum quietem sibi ob
 uersata sit significat etiam super, ait Calep. & ad æmulationem, ut secundum
 Franciscum uiuo, id est similiter Francisco, significat quoque iuxta senten
 tiam, ut secundum Platonem &c., quod quidam etiam dicunt iuxta Platonem. In
 uenio pro post aduerbialiter. Amphitrio. Plautinus, age i tu, secun
 dum sequor. Post, uide ante. Serui. in illud, longo post tempore ues

nit, longo post inquit multo magis, multo minus possunt dici dicti ones cōpolitę figurę, aut est Archaismos, quod magis placet multis ideo diuersis accētibus moderantur. Trans, id est ultra, dicitur q̄ ad locū, in loco, & de loco, contra quosdā, ut Cōlū, non animū mutant qui trans mare currunt, ait Hora. Et Virgi, in Geor. Illas ducit amor trans gargara, transq̄ sonantē Ascaniū. Trano, trado, trāncio traduco perdunt ns quas alia retinēt, ut translatū, quod tamē apud doctos inuenio scriptū, tralatū, ultra interim aduerbialcit. ut quid ultra faciā, nescio. ultra famā, id est opinionē, significat q̄ multum, si cūt intra famā, quod est huic cōtrariū, significat citra famā. Quinti. Hortēsi scripta tm̄ intra famā sunt, ultimus, id est postremus, etiam significat primū q̄ ab ultimo si incipias, primus sine dubio reperiet. Virgi. li. viij. Tu sanguinis ultimus author. Hinc etiā sunt ultro, ut ab citra, citro, ultroneus &c.

Ultra, vide trans.

Supra & sup possunt fieri ab hyp gręca p̄positiōe idē significante. nā aspiratio in s uertit interdū ut hemi, semi, sic eēt syp, y aut i u uertitur q̄nq̄, ut Cyp̄ssus, cupressus, sic igit̄ sup, unde sup eo pacto. Philphus ab hypnus facit sopnus, q̄a, p u aliq̄n o positū ē, ut uult uolt, pulchrū polchrū, sed de his & alijs abunde in orthographia nostra tractatū uidebis. sup igit̄ cōtinuū dicit, supra ꝑo nō, teste Valla, si recte memini, ut sedēs sup lapidē, sedet sup terrā, ambulo sup pontem & supra aquas. Christus etiā ambulauit sup aquas, sup caput meū est galerus, supra caput est nubes. Eodē mō differūt infra & subter. nā infra ad supra refert̄, subter ad ad sup, aliq̄n tm̄ differētia cōfundit̄ Augu. lib. vi. con. Nec ita erat sup mētē meā sicut oleū sup aquam, nec sicut cōlū sup terrā. Liui. li. xliij. Vbi citra muros supra subq̄ terram ꝑ dies .xxv. pugnatū est. Tres supra uiginti. i. uiginti, & tres supra morē, modū aut iustū, id est ualde aut nimis ceciderūt in hoc bello supra duo hominū milia, id ē plusq̄ duo milia. Aduerbialcit, ut diligo te supraq̄ cuiq̄ est credibile, id est plusq̄. Pręter, id est cōtra. Terē. in An. pręter ciuiū morem, & ultra, ut pręter hæc sunt alia memoratu digna, pręter rationē, dicit exceptionē, de qua multa sibi fingunt dialectici recētiore, nam ueteribus omnia fere nostrorū dialecticorū egregia, scilicet documēta sunt ignotissima, dicimus ergo pręter cęsarē neminē diligo, pręterq̄ idem significat, sed aduerbium est copulans simile casus, ut nullius pręterq̄ tui sum studiosus, per pręter sic, nullius sum pręter te studiosus. Horatius. Grañs ingeniū

Ioannis Despauterij Niniuitæ.

grājs dedit ore rotūdo Multa loqui p̄ter laudē nullus auaris, potu
isset dicere p̄terq̄ laudis, Præter ante. Cice. in Verrē, p̄ter oculos so
li ferebāt. aliqñ sine, & ablatiuū habet, teste Priscia. lib. xvij. & cons
firmat Mancī. Salu. Præter rerū capitaliū condēnatis p̄ter spem. i. ex
insperato, sic p̄ter opinionē significat ex inopinato, p̄terea aduerbiū
id est p̄ter hoc uel illa &c. p̄terq̄q̄. i. nisi. Pli. Omnia nobis ex uoto
successerūt p̄terq̄q̄ in itinere defunctā matrē audiuimus. Præter pro
pter. i. p̄ter aliud q̄. p̄pter. id de quo loquimur, ut p̄ter propter uitā
uiuī dixit Enni. de hoc Gel. Mittā aurū p̄ter argentū. i. aurū & argē
tum. præter aliquādo uidei pro extra capi.

Circiter, uide circa.

Vsq̄ significat continuationē, & sinē actus, sed raro ponit sine alia p̄
positione, & p̄ponit uel postponit, & sepius quidē, ut ad occidentem
usq̄. ab adolescētia usq̄ mea te dilexi. Tulli. Pro Deiotaro. Vsq̄ ad
numantiā misit, sic usq̄ in Pāphiliā. Cum noibus urbū, & rus, do
mus sepius omittit p̄positio, ut usq̄ romam, domum &c. sed afferā
omniū exempla. Virgī. Vsq̄ sub extremū brumę intractabilis im
brē. Tibul. Vera cano sic usq̄ sacras innoxia laurus. Vescar & æter
num sit mihi uirginitas. Terē. Ex æthiopia est usq̄ hæc. Virg. xi. Pro
tei Menelaus ad usq̄ colūnas Exulat. Item aduerbiū usq̄. i. uehemen
ter uel assidue. Virgī. lib. vi. Nec uidisse semel satis est. iuuat usq̄ mo
rari. usq̄q̄ aduerbiū est interrogatiuū, ut usq̄ quo ebria eris, usq̄q̄
q̄. id ē p̄ssim, assidue, semp, quasi in uno quoq̄ loco uel tēpore. Ci
ce. Vsq̄ quaq̄ sapere oportet usq̄ eo, usq̄ adeo. i. intātū. Idem. usq̄ eo
ut ego misereretur eius. Vsq̄ antehac. i. anteq̄ ait Dona. Teren. in An
dria. Ut animus in spe atq̄ in timore usq̄ antehac attētus fuit. Plau.
in sticho. Valuisin usq̄.

Secus, penes, uide apud.

Versus semp sere postponit. Plau. Ego portū uersus pergā, & perq̄
ram, quē si non inuenero, domū uersus reuertar. Annetū aliquan
do p̄positio, & sic aduerbiū dicit, ut ad occidentē uersus &c. Cice. in
Leli. Is primū in forū uersus, instituit agere cū populo. Idē dixit, Are
tiū uersus, & Salu. Aegyptū uersus. solus Valla primus dixit esse p̄
positionē & postponi, quod affirmat Nebrissen. Procul Nebris
dicit esse p̄positionē, & modo actū regit. Curtī. Procul urbem teste
Lanci. Pli. in sine lib. ix. histo. natu. Villa est campaniæ haud procul
Neapolim, id est nō lōge a neapoli. Sepius abltō iungit. Curtī. Iam
uentū procul mari quod hiberniā insulā spectat. Idem lib. viij. Pro
cul muro. Aduerbia scit, ut, pculo pcul este, pphani. Sint pcul a nos

Bis iuuenes, ut foemina compti. Pridie, postridie Niger & Nebrif. ppositionibus annumerat, quia gto & actō seruiūt. de his dicā in regula. Nam regimē fit idem &c. Retro solū est aduerbiū, quia male dicitur, uade retro me, p post, sic tamē, sed mendose in sacris legi.

Præpositiones ablatiui.

A, ab, abs sic differūt in syntaxi, a tm cōsonantibus additur, ut a domo, a tergo, ab uocalibus, ut ab andria & l. r. atq; i cōsona, ueluti ab lege, regione hec pceptio elegantie datur. Nam sepe infringit, ut etiā Mancī. bene disputat. Plau. Da puere ab summo. Idem in Cist. Hæc cistella nūnā hinc ab nobis domo est. Cēsar cōmenta. iij. Hoc cōsilio pbaro ab ducibus &c. & alibi. Ab nostris tenerēt. & in. iij. Ne id qd dem cēsar ab se imperari posse ait. Cice. ad Atticū. ab tuo & alibi, ab cordilio. Persi. a tergo. i. post. Teren. in An. Dic clare a uobis est. i. uerster est. Abs iūgit q & t, & ijs quidē raro. alijs uix unq; ut abs te, abs cito, abs quiuis hoie. ait Terē. Virgi. defendo a frigore myrtos, id est cōtra frigus. Ocyū est a bellis. i. non bella. uaco ab opere, sum ocyosus. Plī. Virusequi a coitu statim collectū. i. post coitū. Sueto. in cæsare. Plēbs statim a funere ad domū Bruti & Cassij cum facibus tetēdit. post fun us iuit, id est celebratis exequijs. Idē in Tyberio. A cōmeatu castra repetētes, id est post cōmeatū. sica partu, id est post partum. Teren. A uilla mercenariū uidi, id est de uilla, Pau. apo. Existimo me nihil minus fecisse a magnis aplis, id est q; magni apli. sic declarat Calepi. Vñ mūdo a scādalis, id est ppter uel p, teste eodē. Cice. Nemo cōtra ciuū perditorū popularē, turbulētāq; demētā a senatu, & a bonorū causa steterit cōstātius, id est p partibus senatus & bonorū, sic dicimus a quæstionibus, a testibus, a uolūrate, q locutio creberrima est apud idoneos authores. Inuenit alijs modis poni, ut cum dicimus aliquē esse a studijs, a libellis, pedibus, manu &c. q p est studijs &c. De his abunde in heteroclitis disputamus, an sint nomina cōpositę figure, ut uult Sabellicus in Suetoniū, & sequit hanc opinionem, Calepi. pluresq; an sint orōnes, ut uoluit Badi. Terē. in Ecy. Ab sese suā uoluptatē, ut expleat, id est ex sese. ab re, id est præter ppositā rem, causam & utilitatē, hoc est indecens. Sueto. in Aug. Et quādo ad hoc uētū, non ab re fuerit subtexere &c. id est nō inconueniens. Liui. Haud ab re duxi &c. id est nō inutile iudicauī. Teren. in Heau. Tātū ne est ab re tua, tibi aliena ut cures, q nihil ad te attinēt, id est a negocijs tuis familiaribus, uel cōtra cōmodū tuū. Ex uel e re mea huic aduersat, id est ex utilitate uel cōmodo meo. In cōpositiōe uarie hæc sumunt, ut amēs, absilis &c. sed apella est e græco ut aptos

Ioannis Despauterij Niniuite.

tum &c. Cum Petro disputo, ambulo &c. nota sunt, cum instrumētis non iūgitur, ut in regimine ablatiui dicitur, non ponitur sicut in casu, nec compositionē ingreditur, sed pro ea ponitur prepositio inseparabilis con, quę significat simul, ut contraho &c. & perditur aliquādo n, ut coeo. In quibusdā cum postponitur necessario causa euphonię, ut mecum, tecum, secum, nobiscum, uobiscum, & tam in prosa quę carmine etiā necessario ait Nebrissenſis. quacū, quicū, quibuscū. Quę autē præponi gaudent, uix in prosa postponuntur, ut te præter, te propter, te sine, maria omnia circum. Inter adiectiuū & substantiuū etiā in prosa est elegātia, ut tua cum sorore, meū ad patrem. Item in patris mei domo &c. Cice. Quid dulcius quę habere quocū omnia audias loqui ut tecum. Cæno & irascor tecum, si cœnes & irascaris, ut ego cœno apud te domi tue, etiā si non edas. Quū id est quādo uel quāuis, de hoc in orthographiā. Coram iudice, id est in conspectu iudicis, differt tamē ab ante oculos quę ante oculos longe intelligi potest, corā proximitatē significat. Teren. in Eunu. Quę mihi ante oculos corā amatorem adduxti tuū. Coram ad certas personas frequētius pertinet, palam ad omnes. Lancilo. credit palā nō esse prepositionē, quia casui non seruit, ut ipse ait, sed fallitur. Ouidi. lib. v. Tristiū. Meq; palā tuto de me male sepe loquuntur. Forsitā obiciunt exiliūq; mihi. Idem de morte. Drusi. Et fleuit populo cæsar utrūq; palam. De palam & coram differētia ponitur. ff. de uerbo. si gni. l. palam. Teren. Si falsum aut fictū continuo palam est. propalā id est palā manifeste, penultimā corripit, ut propalo, id est manifesto in longū cresco. Colu. lib. iij. Deinde ex eo sulco. quasi ramos fossarum facies. per quos ut quęq; uirga postulauerit, propaletur. propatum, id est late patēs & apertū. Coram aduerbialicit, ut redde quę mihi coram recepisti, id est promissisti. Imperiti dicunt presentialiter, sed impresentia & impresentiarū significant nunc. Clam patre id est in scio patre. clam custodibus, id est ignoratibus custodib; &c. Et sepius quidē est apud oratores præpositio, apud alios etiā aduerbium. Vir. Clam ferro incautū supat securus amorū. Ferro nō regitur a clam quod dico, quia Thessaliēſis, aut adiutor eius Hermān; Torrentinus uir facile doctissimus, credidit iuxta regere datiuū cū uerbo cōstructo. Salu. Iuxta suę atq; hostiū uitæ pepercit, non regit iuxta datiuū. regit enī a uerbo pepercit, & iuxta ponit. p. similiter. Plī. Capillus iuxta sceminis uirisq; in probro existimat, neq; hic quidē iuxta casum habet ullū, & significat similiter eodē modo. Clam me est p. ignoro, elegātia est, sic præterit, fugit, latet, capit, fallit me hæc res. i. ignoro hæc rem. Claculū significat etiā occulte. Clam Dona. etiam

dat actō. Plau. in merca. Ratus clam patrē meū posse habere; sic alibi idē sepiuscule. De. e. ex declarabo exēplis. Cice. scripsit de officijs. Notū est cyathus de auro. i. ex. audiui de patrē. i. ex. Cato de reru rusti. De dño bono colono, bonoq; edificatore melius emif. Cice. in epī. Emi domū de Crasso, notauit hoc Nebris. Aliqñ dicit materiā, & sic differt ab a p q ponebat. Plī. Iunior in epī. liber tā inept⁹, ut nō de puero, sed a puero factū eē credas, nescio an mutauerim aliqd sensum exp̄ssi. Mereor de te bñ aut male. i. cōfero tibi qd boni aut mali loquunt sic doct̄issimi. Plau. in ps. De te qdē didici hęc oīa. i. a uel ex te. Tēplū de marmore. i. marmoreū. Vir. Solido de marmore tēpla.

E uocalibus nō iūgī, sed ex, ut ē regiōe. i. ex opposito, & est cōpositio. e re tua. i. tibi utile, ex utilitate tua. Ere publica. i. p repu. Ex tpe id est ex improuiso. unde orō extēporalis uel extēporaria, & hō extēporalis. Itē ex tēpore. i. p tēporis cōditōe. Cice. ex tēpore officiū q̄rit. E renibus laborare, e pēctore &c. i. in his morbū pati ē sermo elegātissimus apud oratores, ex uinculis causam dicere, est uinctū rñdere criminibus. Ex sentētia aliqd habere. i. ad uotū & desiderū nostrū. Quinti. Habes ne uxore ex animi tui sententia. Ex cōposito. i. dedita opa, ex industria, ex cōuētiōe, quū aliq inter se cōuenerunt. Ex collopendet pharetra. i. a collo a ut iuxta collū. Cel. ait. Vinū ex spongia p uino madefacta. Panis ex aq̄ spōgia tincta ex uino, pharmacū liq̄tur ex rosa, sic dicit panis ex iure, qd uulgus dicit offas. Quū dico surgit ex fonte aqua, rē ex re, pp̄inqua significo. A fonte est aqua, ad locū de loco significo, ait Lanci. Ex amphitheatro uenit q in ip̄o fuit, ab amphitheatro uenit q in loco fuit ipsi pximū. Ad tribunal uenit litigator, hoc est ad locū tribunali pximū. In tribunal uenit iudex q in illo sedet. Hęc Mancī cū doct̄issimis. E Pāphilo grauida est Glyceriū, nō a Pāphilo, Lanci. teste. Abs te abeo, nō ex te, sed audiui a te & ex te. Ideo seruādus est doct̄orū usus. In cōpositiōe uario mō significat. Modo deorsum significat de, ut demit: o. hinc dictū est a ueteribus, teste Gellio li. xvi. susq; deq; fero. i. sursum an deorsum. res serai parui facio. i. qd uulgus dicit nō curo, detraho, deamo, demēs, deha beo. i. non habeo. Hieron. ad Eusto. Ita ille moderat̄ uniuersa, ut nemo qd postulat, nemo dehabeat. Exlex enōdis &c. Excogito. i. cogitando inuenio. Plau. in Asi. Me excursim anhelitū ducere. i. excursitatione, ex composito, id est dedita opera dixit Liuius, sed sinē facio.

Pro interiectio patuit pro rostris, pro ualuis fixit literas, id est in ualuis pro rostris, p curia factū, id est ante. Salu. p curia signum dat Sueto. Religato pro foribus cane. Pro uicē dicit Terē. in. An. Ea lege, ut si te inde exemerim p te molā, de hoc in primā regulam nō minatiui dictū est. Pro testimonio adductus, id est causa exhibendi

Ioannis Despauterij Niniuite.

testimonij. dedi pecuniā &c. Pro p̄dio, id est loco p̄dij. Pro iniuria. i. p̄pter iniuriā, q̄d Cato dixit, p̄ scapulis, q̄a serui scapulis uerberant̄ dū maledicūt. Pro uiribus & p̄ uirili parte, q̄d uulgus dicit, p̄ p̄sse. id est sc̄dm, ut p̄ meritis. Oui. Grauius Saturnia iusio, nec p̄ materia fer̄i doluisse, nec p̄ materia, id non sc̄dm qualitātē rei q̄ iocosa erat. Terē. Hoc tibi pro seruitio debeo, id est sc̄dm seruitutis legem. Pro indiuiso, id est nulla diuisiōe habita, facta uel reputata, cōsultorū est & plinianū. Pro platonis sentētia, p̄ hominū iudicio, id est iuxta uel sc̄dm. Sum, p̄ p̄tore, id est loco p̄toris. Intercedo p̄ potestate, id est auctoritate potestatis. Teren. Nam nisi hęc ita essent, p̄ illo haud stares, id est p̄ defensione illius. sic Virgij. Pro turribus astant, Est pro etiam gręca p̄positio, utriusq; plurima sunt cōposita, ut prouideo, proconsul, prodeo, proboscis propola &c. Videto si nostris contētus non fueris. Perottū & Calepinū, promissa barba, id est lōga &c. a p̄cul.

Præ cum æ diphthōgo, ut q̄ hinc fiunt omnia, ueluti p̄ter, unde, p̄ter hac, id est posthac, elegās & plautinū, q̄ ait in Rudēte. Si p̄ter hac uerbū faxis hodie ego tibi cōminuā caput. Idē, p̄ter sibi in d̄to dixit in Penū, p̄ eo q̄d est ad suū geniū amœnādū, ait Baptista pius homo plautinissimus, & p̄ceptore Beroaldo dignissimus. Prę. i. p̄ uel p̄pter. Apu. Prę luxuria cūcta, pfuderat. Prę, i. ante. Galterus. O fœlix mortale genus si semp haberes. Aeternū p̄ mēte bonū, finemq; īmeres. Teren. I p̄æ sequar. hic aduerbiū est. Augu. Prę cūctis honorandus, id est ante cūctos, uel plusq; cuncti. Cale. dicit accusatiuū habere apud Liui. li. i. Prope Tyberim fluuiū, quia p̄ se armētū agēs nando traiecerat. Miror quid dixerit Cale. Nota autē minus cōmune p̄cedere, cum dicitur tyberim fluuiū, Præ dicit respectū & cōparationē. Terē. in Eu. Hic ego illū cōtēpsi p̄ me, id est ad cōparationem mei. Liui. Paruā albā p̄ ea urbe q̄ conderet fore. Catu. Dicebas quōdā solū te nosse Catullū Lesbiam, nec p̄ me uelle tenere louē. sic p̄ illis nuge erāt oīa. Prę te reliqs despicias. Horatiū p̄ Virgilio cōtēnis. Hinc p̄ut. Terē. Pręut huius rabies q̄ dabit. Prę me fero, p̄ te fers, p̄ se fert elegatissimus sermo, p̄ eo q̄d est dictio, factio, & ipsa statim frōte, q̄lem opinionē de aliq̄ re, aut hoie habeat q̄spiā, pfiteri. Quinti. Fiduciā igit p̄ se ferat orator, sempq; ita dicat tāq; de causa opūme sentiat. sic loānes leticiā p̄ se fert. literę p̄ se ferūt elegatiā. i. uidentē elegantes. p̄ te fers tristitiā. i. uideris tristis. p̄ me fero leticiā. i. uideor letus, dicit etia p̄ cōpositionē p̄fero leticiā, hilaritatē, p̄ p̄ me fero &c. Prę. i. ab uel ex. Terē. Prę studio dū id efficias q̄d cupis. Idem in Eu. ut sit misera p̄ amore. Plau. in Persa. Immo res oīs relictas habeo p̄ q̄d tu uelis. i. respectu ei⁹ q̄d tu uelis. hic em̄ p̄ nullū habet casum.

Composita huius p̄positionis uaria sunt, que in Calepi. recte declarata reperies, uel in Cornucopię Perotti. Sine & absq; idē significānt, neutrū cōpositionē ingrediūt, ut neq; palā, apud, pluresq; p̄positiones, nam syncerus placet magis e gręcis deriuari. Tenuis uide principiū huius lectiōis.

Prapositiones cōmunes.

Prapositiones que utrius casui seruiūt, cōmunes dicūtur, & sunt clā, & aliquādo p̄pter, sed tam rarū est, ut nō numerētur. Sunt itaq; pprie. In sub, super & subter, quibus, inepte addit Alexāder subtus, ut modo declarabimus. In ubi notat motus etiā latēs de loco ad locū, actm̄ petit. Virg. Quo te uia ducit in urbē. Idē. Impulit in latus id est ad. eo in templū. ponā itaq; modos (licet forte nō omnes, tamē plures q̄ alius quisq;) quibus petit actm̄, nam si eos cognouerimus, facile sciemus qñ ablatiuū uolet. In igit uult actm̄ pro erga uel contra. Virg. Accipit in teucros animū, mentēq; benignā. Idem. Quid meus aneas in te cōmittere tātū. Quid Troes potuere. Pro intra, ut in domū, p̄ficiscor, sed uerbo motus hic iungit, ut redeo in gratiam. Pro ad uel usq; ad. ut in tuā salutē hoc feci, hic pōt significare p. Plī. ita est profecto multis fortuna parcat in p̄nā. In rem & in re, uide interest & refert. Potēs in pugnā, pro sicuti, teste Augu. quē ubi nōmino, intelligo Aureliū ecclesię lumē, ut sedeo in amicū. i. sicut amicus. Liuius. bellū in trigesimū diē indixerant. i. usq; ad triginta dies. Itē ubi dicit qualitātē ordinatiuā, ut opus in dies crescit. Virg. Inq; dies auidū caput altius effert. in dies & in horas cōparatiuū petunt, uel cōparatiuā uim habētia. Viuo in diē, in horā, non habendo nisi huius horę, uel diēi rationē, in diē addico. i. rem ita uendo, ut nisi alius ad p̄stitutū diē magis obtulerit, illius sit qui primo obtulit. A mane in noctē. i. usq; ad. Martia. Hesterno scetere mero qui credit a ceram Fallit, in lucē semp̄ acerta bibit. i. usq; ad lucē uel diem. Omitto hæc in aliū locū. i. usq; ad. Hora. in Saty. de Garrulo. dicere in aurē, id est aurē insufurrare. iusti in perpetuū uiuūt. i. usq; in. Conduntur in aluo uel in aluū, sed hoc antiquū est, teste Capro. Inuehor in hominē emulū Diomedes. dabo te in caueā, ait Plau. i. mittā te in carcerem. Multa in eā rem sum locutus, ait Philel. i. sup̄ eā rem, tū em̄ accusatiuū habet quū adducimus testimoniū interpretis, ut Ser. in Donatū, nō in Donato. Ambro. in Lucā. Lyra in actus ap̄licos, sed Lucas in actibus, quia authorē p̄ abltm̄ cū p̄positiōe in significamus, ut Teren. in Andriā, sed Dona. in Andriā. Istud ut alia diligēter est notandū. Ioānes dormit in aurē, in latus. i. sup̄ oīa aurē, latus & c. s̄liter

Ioannis Despauterij Niniuite.

dicantur. Item quicquid significamus mutationem, diuisionem, transitionemque, ut refero in melius, id est conuerto. Virgi. Scindit incertum studia in contraria uulgius. Animal diuidit in multas species. Daphne fert conuersa in laurum. Item ubi ad similitudinem, formamue fieri quid significamus. Virgi. Tum pro in numerum faunosque feralesque uideres. Ludere, id est ad similitudinem numeri, hoc est cantilenae & rithmi, ait Serui. Virgi. Portus ab eoo fluctu curuatus in arcum, id est in similitudinem arcus, sic excisus in antrum, id est in formam antri, ait Ser. Credo in deum canit ecclesia. Dare in manum, est dare separatim sine arbitrio aut interprete, ut quum puaricator aut iudex corruptus accipit pecuniam. Teren. Dic quid uelis tibi dari in manum, ut herus his desistat litibus. Plau. in Amphi. Mihi in mentem fuit, sic recte dici testat Gel. Sudo in humorum. Valle. Maxi. In Sicilia duo scuta in sanguinem insudasse. incido in es, aliquando etiam in gre, ut probat Mancii. & Lancii. sed prius est elegantius, ut Valla notauit. In manus tuas commendo spiritum meum, canit ecclesia. Vereor te in os laudare, pro in conspectu tuo, & est elegans locutio. Calepi. dicit actum hic pro ablati positum, ut apud Terentium. in Adel. in quae exempla fiet, pro in quo. Item capias in bona parte &c. Da mihi cultellum in manum. Plau. in Trinummo. E manibus dedit ipse mihi in manus, actus est. Extra modos iam dictos, in sepius ablatum habet, sed aliquando pro actio, ut hic teste Calepi. Grator & pulchro ueniens in corpore uirtus. Ponit in pro inter. Quintilia. Neque enim tiburcinadum, & lurchinabudum iam in nobis quisque dixerit, id est inter nos. Gel. Vehens in equo, id est super equum. Curtii. In oculis duo maiora omnium nauigia submersa sunt, id est ante, note maiora omnium. In urbe erro, id est pro urbe, in agro. Et non fuit in uobis quae reuertere ad me, id est inter uos, sed cum actio. Accepit eum Simeon in ulnas suas, sed hic latens est motus, alij modi satis sunt moti. Composita uaria sunt, ut indoctus, informis, deinde, pinde, subinde &c. Fac pinde ac si tua res esset, id est fac quasi, uel tamquam res tua esset. Sueto. Quare aduentus eius non pinde gratus fuit, id est non multum gratus. Idem. Nulla tamen re pinde motus quam responso mathematici, id est nulla re tantum motus. In utroque citra negationem claudicare. Proinde, id est ideo, quod propter. Subinde, id est deinde & statim, atque frequenter cum quodam interuallo, ut Petrus subinde respexit cum abiret. Cessio in re, id est tardus sum ad faciendam rem, ait Badii. Sic cessio in uota, id est tardus sum ad faciendam uota. Cessio in re, id est tardus sum dum facio rem. cessio in uotis, id est tardus sum dum facio uota. Sub ubi motus est ad locum actum habet, ut Eamus sub tectum. & pro circa, uel paulo ante. Sueto. in Aug. Nam sub natali suum plerumque laeuebat. Virgi. Sub nocte cura recurrit, id est pro nocte. Idem. Postesque sub ipsos Nituntur gradibus, id est per postes. Sub idem tempore sub eadem hora &c. id est in uel pro uel circa. Liui. Vtrinque

legati fere sub idē tēpus ad res repetendas missi. Sueto. de Aug. Sub horā pugne tā arcto repente somno deuictus, ut ad dandū signū ab amicis excitaret. Sub hęc yba. i. statim post. Cice. ad Plācū. Sub eas autē redditę sunt. Virg. i. geor. Sub ipm arcturū. i. circa. i. modico añ, ut etiā ipse ait Nebrillen. Plau. in milite. Negociū oē succedit sub manus, actus est. Hora. Occultā febrē sub tēpus edēdi dissimulas. i. circa uel p tēpus edēdi. Alijs modis magis petit abltm. Virg. Nāq; sub ingenui lustrat dū singula tēplo. i. in. Idē. Arma sub aduersa posuit radiantia quercu. i. subter. Quo deinde sub ipso ecce uolat. i. ppe. Sub sarcinis. i. cū sarcinis. Sub oculis. i. ante oculos. Sub manu. i. statim, & dicit tēporis momētū, quasi de manu ad manū. Sene. lib. x. epist. ad Lucil. Consiliū nasci sub die debet, & hoc quoq; tardū est, nimis sub manu quoq; (quod aiūt) cōsiliū nascat. Sueto. de aug. Et quo ceslerius ac sub manu annūciari cognoscicq; posset &c. Cōpositis supse deo. Super sepius actm petit. ideo ponā modos ablatiui. Pro de. Virg. Nulta sup Priamo rogītās super Hectore multa. Et in sacris. Maius gaudiū est sup uno peccatore &c. Erāt Ioseph & Mariā mirātes sup his que dicebant de puero. Stupebāt autē q audiebāt eū, sup prudētia & respōsis eius. Ioānes interrogauit me sup ualitudine tua Pro in. Virg. Fronde sup uiridī sunt nobis mitia poma. Et qñ signi ficat p. Idem. Nec sup ipse sua molit laude laborē. sic dicas. Sup illa re nō moueor. Idem. plena sup arbore sidūt. i. in, uel ponit abltūs p super arbore, sup frondē. In Exodo. Altare de terra facietis mihi, & offeretis sup eo holocaustū. In eodē. Et adoleuit sup eo incēsum. aromatū. Eldre. iij. & ego sedebā sup quercu. In Psal. Sicut ablaclar⁹ est sup matre sua. In Marco. Mittētes sortes sup eis qs tolleret. Cū actō aliquādo significat ultra, ut Sup garamātes & indos pferet imperiū Apule. Iam em sup oppidū pfectus nos citra reliquerat. Virg. etiā sic ablatiū dedit lib. ix. Nocte sup mediā. i. ultra mediā noctē, & est bona elocutio, ut si dicas, Legi noctem super mediā. Aduerbiafcit. Plau. Hinc atq; hinc sup subterq; p̄mor angustijs, significat etiā insuper & amplius. Ingređit cōpositionē, ut supfluo &c. Subter. Vir. Quū tm oēs Ferre libet subter densa testudine casus. Sepius actm habet, siue motus sit siue quies. Stati. Desilit in campo q subter moenia nudos, asseruat manes. In lib. iij. Reg. Helias quū sederit subter unā iuniperū, cōponit & aduerbiafcit, sed subtus tm est aduerbiū, ut retro foras, & plura quæ mendosis in codicibus cum casibus leguntur, ideo non dicet subtus aquā, sed subter, nec retro me, sed post &c. Probauit id recte Tardius. licet in alijs non rectissime semper senserit.

Ioannis Despauterij Niniuite.

Inseparabiles.

Dis separat, & aliqñ significat ualde, teste Lãci. ut dispereo, discupio dispicio. Celius Ciceroni. Omnia intima cõferre discupio. Re priuat ut refigo, refero &c. & significat retro, ut respicio. & iterũ, ut refero. Se significat seorsum, ut seduco, segrego, separo, seuoco, securus. Am significat circũ, ut amplector. Cõpatuit, p̄positio sine casu sit aduerbium, desup terrã, de post fœtates in sacris legũtur, oratoribus & elegantioribus poetis & scriptoribus eiusmodi orationes putamus eẽ inauditas, nisi forte sic. Oui. in de arte & cetera. Hora. Ventũ erat ad Vestẽ, intelligit tẽplũ. Primo Macha. viij. Ceciderunt Nicanoris &c. uidet̄ intelligi de exercitu. Franciscus Niger dicit si p̄positio p̄ p̄positione ponat, regit eius casum p̄ qua ponit, quod p̄ceptũ ex dictis patet non semp esse uerum, figure hic sunt archaismos, & p̄theses parallage, sed uerbũ non amplius addam.

Regula genitiui ultima de noĩbus pro aduerbijs loci, quã carentiã rectoris uocat Alexãder.

Exterior si motus abest, nomenq; prioris
Est numeri, & propriũ seu primæ siue secũdæ,
In patrio dabo quãdo locũ designo minorem
Militiæ, belli atq; domi, sic ponis humiq;
Addimus interdum dictis terræq; togæq;
Si ternæ nomen fuerit numerive secundi
Cum ruri dabitur terno, quod sæpe poetæ.
In sexto ponunt, quẽ quãdo perunde rogaris
Aut qua responde, si per quo ponito quartum
In proprijs, quibus vsq; cupit rus cũ domus addi.
Compositum nomen nolunt rectore carere
Barbarus haud fies apponens præposituras.

Carere rectore dicit Alexander noĩa, ppria locorũ sine p̄positiõẽ p̄ aduerbijs loci posita, ut sum Gandauĩ, habito Athenis, nasceris Carthagini, quod ipse dicit Carthagine, uado Romã, uenio Parrhysijs, uado Mechliniam, Hantuerpiam, sic quedam appellatiua, ut conũneo me domi. Sum militij, belli, ruri, uado domũ & rus. Hęc Dona. & Serui. Pluresq; dicũt esse aduerbia, nam in secũda editione ait Dona. Sunt item aduerbia loci quẽ imprudẽtes putãt noĩa in loco, ut roma uenio. Ad locũ, ut Romã pergo. his p̄positio nõ ante ponit